

Հաստատված է

24.09.2025թ.

_____ Տ. Մելքոնյան

ՀՀ ԿԳՄՄՆ «ԵՐԵՎԱՆԻ Ս. ԽԱՆՁԱԴՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ Հ. 184 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ»

ՊՈԱԿ

2025-2026 ՈՒՍՏԱՐԻ

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Հավանության է արժանացել հայոց լեզվի և գրականության մեթոդական միավորման
04.09.2025թ-ի N 3 նիստում

Նախագծի ղեկավար՝ Մելինե Տիգրանյան

Թեմա	Բարբառներ
Ուսումնական նախագծի անվանումը	Բարբառների դերը ազգային ինքնության և պատմական հիշողության մեջ
Առարկա	Հայոց լեզու
Ուսումնական տարի, կիսամյակ	2025-2026 ուստարի, առաջին կիսամյակ
Դասարան	XI դասարանի լեզվաբանական նպատակային խումբ 2
Տևողություն՝ սկիզբ և վերջնաժամկետ	6 շաբաթ (սեպտեմբերի 25– նոյեմբերի 6)
SS գործիքներ	Համակարգիչ, համացանց, PP
Նախագծի իրականացման փուլեր	1-ին փուլ- Հիմնահարց 2-րդ փուլ- Պլանավորում /նախագծում 3-րդ փուլ- Որոնում 4-րդ փուլ- Շնորհանդես (նախապատրաստում) 5-րդ փուլ- Շնորհանդես
Նախագծի տեսակը	Ներառարկայական
Նախագծի նպատակը	1. Ծանոթանալ հայերենի բարբառներին: 2. Նպաստել սովորողի ակտիվ գործունեության խթանմանը՝ հաշվի առնելով սովորողի անձնական հետաքրքրությունները տվյալ թեմայի շուրջ: 3. Զարգացնել նյութը հետազոտելու, սովորածը այլ պայմաններում և միջավայրում կիրառելու, գիտելիքների բովանդակային և բազմակողմանիորեն զարգացման, բառերը խոսքում ճիշտ կիրառելու հմտություններ: 4. Բացահայտել սովորողի ստեղծագործական-հետազոտական կարողունակությունները: 5. Արժևորել բարբառների իմացությունը՝ որպես լեզվապահպանության կարևորագույն գործոն:
Նախագծի վերջնարդյունքը	1. Ճիշտ կիրառի բարբառները խոսքային համապատասխան միջավայրում: 2. Մեկնաբանի արևելահայերեն և արևմտահայերեն բարբառների նմանություններն ու տարբերությունները 3. Բարձրացնի լեզվաբառարանական գիտելիքների մակարդակը:

Հնարավոր հետագա ազդեցությունը, վերջնարդյունքի կիրառելիությունը այլոց կողմից	Լրացուցիչ ուսումնական նյութի ստեղծում ուսուցիչների և սովորողների համար: Ստեղծված նյութերը կտրամադրվեն դպրոցի գրադարանին:
Նախագծի նկարագիրը (Ժամանակացույցը)	1-ին փուլ- Հիմնահարց (սեպտեմբերի 25) ուսուցչի գործունեությունը`</b>  ներկայացնել նախագծի թեման, առաջարկել հիմնահարցը և ձևակերպել նպատակներն ու խնդիրները  <b>սովորողի գործունեությունը` իրականացնել հիմնահարցի նպատակների և խնդիրների ընկալում 2-րդ փուլ- Պլանավորում /նախագծում (հոկտեմբերի 2) ուսուցչի գործունեությունը`</b>  կազմակերպել նախագծի գործունեությունը, բաշխել սովորողների դերերը, քննարկել նախագծի ներկայացման հնարավոր տարբերակները  <b>սովորողի գործունեությունը` իրականացնել աշխատանքի պլանավորում և բաժանում, ընտրել ներկայացման հնարավոր ձևերը 3-րդ փուլ-Որոնում (հոկտեմբերի 9) ուսուցչի գործունեությունը`</b>  տրամադրել խորհրդատվություն, հսկել սովորողների աշխատանքը, տալ նոր գիտելիք, կատարել թեմայի ներկայացման փորձեր  <b>սովորողի գործունեությունը` աշխատել ինքնուրույն, յուրաքանչյուրն իր դերով, խորհրդակցել իրար հետ, գտնել նյութեր ներկայացման համար 4-րդ փուլ- Շնորհանդես (նախապատրաստում) (հոկտեմբերի 16, 30, նոյեմբերի 6) ուսուցչի գործունեությունը`</b>  կատարել դիտարկումներ, տալ խորհուրդներ, պատրաստվել նախագծի պաշտպանությանը  <b>սովորողի գործունեությունը` վերլուծել տեղեկությունները, կատարել հետազոտություններ, աշխատել նախագծի վրա, պատրաստվել պաշտպանությանը 5-րդ փուլ- Շնորհանդես (հանրային ներկայացում) (նոյեմբերի 7) ուսուցչի գործունեությունը` լսել, հարցեր տալ սովորողներին, ուղղորդել, գնահատել նրանց

	կատարած աշխատանքի որակը սովորողի գործունեությունը՝ ներկայացնել ուսումնական նախագիծը հանրությանը, մասնակցել հանձնաժողովի քննարկմանը
Կարողունակություններ, որոնք կգարգանան այս նախագծի ընթացքում	• Սովորել սովորելու կարողունակություն • Լեզվական գրագիտության կարողունակություն • Թվային և մեդիա կարողունակություն • Մշակութային կարողունակություն
Ուսումնական նախագծի հիմնախնդիրը և մարտահրավերային հարցեր	• Կատարել բարբառների ձևավորման պատմական և աշխարհագրական պատճառների հայտորոշում • Ներկայացնել բարբառների հիմնական լեզվաբանական առանձնահատկությունները • Համեմատել արևելյան և արևմտյան բարբառների քերականությունը • Բացահայտել բարբառների դերը հայոց լեզվի և մշակութային ինքնության պահպանման գործում
Խմբին տրվող առաջադրանքներ	• Ուսումնասիրել բարբառների առաջացման պատճառները • Նկարագրել բարբառների բազմահատկանիշ դասակարգումը՝ ըստ տարածքային և լեզվաբանական առանձնահատկությունների • Ներկայացնել բարբառների հիմնական լեզվաբանական առանձնահատկությունները • Համեմատել արևելյան և արևմտյան բարբառները, բացահայտել քերականական հիմնական տարբերությունները • Ներկայացնել բարբառների կիրառության ոլորտները (գրականություն, արվեստ) • Պատրաստել սահիկաշար նյութի վերաբերյալ • Կազմել գրքույկ
Միջառարկայական կապեր	հայոց լեզու, հայ գրականություն, արվեստ

Ուսումնական նախագծի ավարտուն արդյունքի (պրոդուկտի) ներկայացման տեսակը	- Վերլուծական զեկույց ա. թեմայի ներկայացում, տվյալների վերլուծություն, համեմատություն բ. հետազոտությունների արդյունքներ, հիմնական հետևություններ - Տեսողական ներկայացում ա. PowerPoint ծրագրով սահիկաշար բ. տեսանյութ «Հեքիաթներ՝ բարբառների ձայնով» գրքույկ
Ուսումնական նախագծի վերջնարդյունքների ներկայացման տեսակներ	Սահիկաշար, «Հեքիաթներ՝ բարբառների ձայնով» գրքույկ
Վերջնարդյունքի կիրառելիություն	- Սահիկաշարի տեղադրումը դպրոցի կայքում - Ուսումնական նյութի օգտագործում ուսումնական գործընթացում հայոց լեզվի ժամերին
Հետազոտության աղբյուրներ	«Հայոց լեզու 11» դասագիրք, հեղինակներ՝ Հ. Զաքարյան, Յ. Ավետիսյան Գ. Մկրտչյան «Բարբառագիտության հիմունքներ» Ա. Սարգսյան «Հայոց լեզվի բարբառային բառարան» - Համացանց

Խմբի գործողությունները				
1-ին խումբ	Խմբի անդամները	Անելիքները	Նախատեսված ժամկետները	Կատարման ժամկետը
1	Շահինյան Լիլիթ	Ուսումնասիրել բարբառների առաջացման պատճառները, օգտվել դասագրքից, համացանցից կամ այլ աղբյուրներից: Պատրաստել սահիկաշար, կազմել բարբառներով հեքիաթների գրքույկ, էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով ներկայացնել աշխատանքը:	25. 09- 06. 11. 2025	07. 11. 2025թ.
2	Մկրտչյան Էլեն	Նկարագրել բարբառների	25. 09-	07. 11. 2025թ.

		բազմահատկանիշ դասակարգումը ըստ տարածքային և լեզվաբանական առանձնահատկությունների օգտվել դասագրքից, համացանցից կամ այլ աղբյուրներից: Պատրաստել սահիկաշար, կազմել բարբառներով հեքիաթների գրքույկ, էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով ներկայացնել աշխատանքը:	06. 11. 2025	
3	Պետրոսյան Լիանա	Ներկայացնել բարբառների կիրառության ոլորտները (գրականություն, արվեստ), օգտվել դասագրքից, համացանցից կամ այլ աղբյուրներից: Պատրաստել սահիկաշար, կազմել բարբառներով հեքիաթների գրքույկ, էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով ներկայացնել աշխատանքը:	25. 09- 06. 11. 2025	07. 11. 2025թ.
4	Հակոբյան Մարգարիտա	Ցույց տալ բարբառների հնչյունական հիմնական առանձնահատկությունները, օգտվել դասագրքից, համացանցից կամ այլ աղբյուրներից: Պատրաստել սահիկաշար, կազմել բարբառներով հեքիաթների գրքույկ, էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով ներկայացնել աշխատանքը:	25. 09- 06. 11. 2025	07. 11. 2025թ.

5	Ազատյան Աննա	Համեմատել արևելյան և արևմտյան բարբառները, ներկայացնել քերականական հիմնական տարբերությունները, օգտվել դասագրքից, համացանցից կամ այլ աղբյուրներից: Պատրաստել սահիկաշար, կազմել բարբառներով հեքիաթների գրքույկ, էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով ներկայացնել աշխատանքը:	25. 09- 06. 11. 2025	07. 11. 2025թ.
---	--------------	---	-------------------------	----------------